



KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

siedziba: 00-515 Warszawa, ul. Żurawia 24 lok. 15 tel./fax (22) 821-92-65
Biuro zamiejscowe i adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków
e-mail: sekretariat@krir.pl
www.krir.pl

KRIR/JM/ 1032 /2017

Warszawa, 18 .09.2017 r.

Pan Ryszard Czaicki
Prezes Małopolskiej Izby Rolniczej

Szanowny Panie Prezesie,

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych w związku z przekazaniem do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wniosków Małopolskiej Izby Rolniczej z dnia 27 lipca 2017 r. znak: MIR/196/27/07/2017/T przekazuje w załączeniu odpowiedź Ministerstwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 września 2017 r., znak: PB.pb.057.6.2017.

Przedstawiając powyższe

Pozostaję z poważaniem

PREZYS
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

WIKTOR SZMULEWICZ

Zał. j.w.

P. M. Rucinski

MW

Warszawa, dnia 05 września 2017 r.



**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

PB.pb.057.6.2017

1. 12.08.2017
2178/17

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Szanowny Panie Prezesie

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 sierpnia 2017 r., znak: KRIR/MR/W/898/2017, w sprawie wniosków Małopolskiej Izby Rolniczej, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Ad 1.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 277 z późn. zm.), ubezpieczeniu z mocy ustawy podlega obowiązkowo: rolnik, zamieszkujący i prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w pozostającym w jego posiadaniu gospodarstwie rolnym o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych lub dział specjalny produkcji rolnej, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także małżonek rolnika oraz domownik: stale pracujący w tym gospodarstwie, jeżeli rolnik ten, jego małżonek oraz domownik, nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu, nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty, albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego

Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1813, z późn. zm.) pomoc przyznaje się rolnikowi albo małżonkowi rolnika, jeżeli podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik albo małżonek rolnika nieprzerwanie przez co najmniej 24 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy i w tym okresie nie prowadził innej działalności gospodarczej.

Zgodnie z przywołanymi wyżej przepisami, wsparcie w ramach typu operacji „Restrukturyzacja małych gospodarstw” PROW 2014-2020 adresowane jest do rolników i małżonków rolników ubezpieczonych na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie, czyli do osób spełniających m.in. kryterium posiadania powyżej 1 ha przeliczeniowego. Przyjęcie ww. kryterium ma na celu skierowanie wsparcia do konkretnej grupy docelowej, czyli do właścicieli gospodarstw, dla których praca w rolnictwie stanowi podstawowe źródło dochodu i tym samym z założenia prowadzą działalność rolniczą w celach zarobkowych, co wynika z postanowień zawartych w PROW 2014-2020.

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 23 września 2016 r. przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2015 r. wynosił 1975 zł. Należy zatem założyć, że rolnicy posiadający gospodarstwa poniżej 1 ha przeliczeniowego, czyli osiągający średnie dochody w skali roku poniżej ww. kwoty 1975 zł, mogą z założenia nie spełniać warunku w zakresie zarobkowego charakteru prowadzonej działalności rolniczej.

Mając powyższe na uwadze, resort rolnictwa nie przewiduje rozszerzenia grona potencjalnych beneficjentów ww. instrumentu wsparcia o osoby niespełniające warunku w zakresie posiadania gospodarstwa rolnego obejmującego obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego. Należy jednak wskazać, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeprowadza obecnie analizę nt. potrzeby modyfikacji warunku, o którym mowa w przywołanym wyżej § 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie omawianego instrumentu wsparcia w zakresie długości okresu nieprzerwanego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik albo małżonek rolnika.

Ad 2.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 państwa członkowskie określają ostateczne terminy, w których pojedynczy wniosek, wnioski o przyznanie pomocy lub wnioski o płatność mogą być składane. Ostateczne terminy przypadają nie później niż dnia 15 maja każdego roku.

W Polsce ze względu na uwarunkowania klimatyczne, zastosowano maksymalny termin składania wniosków, jaki dopuszcza prawo unijne, tj. do dnia 15 maja. Powyższe znalazło również odzwierciedlenie w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o *płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 278), który stanowi, że wniosek o przyznanie

płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu składa się w terminie od dnia 15 marca do dnia 15 maja.

Przepisy UE, tj. art. 13 ust. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 przewidują również możliwość składania wniosków po wyznaczonym terminie, niemniej jednak w takim przypadku za każdy dzień roboczy opóźnienia stosowane są zmniejszenia należnej kwoty płatności o 1%. Jeżeli natomiast opóźnienie wynosi ponad 25 dni kalendarzowych, wniosek uznaje się za niedopuszczalny. Jednocześnie, powyższe obniżki nie mają zastosowania w przypadku działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. A zatem złożenie wniosku do 25 dni kalendarzowych po wyznaczonym terminie nie prowadzi do obniżki kwoty płatności, jeśli opóźnienie to jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

Podkreślić zatem należy, że przyjęcie przepisów, które przesunęłyby termin składania wniosków o przyznanie płatności do 31 maja każdego roku, wymagałoby zmiany nie tylko przepisów krajowych, ale przede wszystkim zmiany przepisów Unii Europejskiej w tym zakresie oraz akceptacji takiej zmiany przez większość państw członkowskich UE.

Dodatkowo, zmiana terminu składania wniosków o przyznanie płatności może znacząco wpływać na weryfikację dotychczasowych terminów całości działań realizowanych przez agencję płatniczą w ramach obsługi wniosków, zarówno w ramach płatności bezpośrednich, jak i w ramach środków rozwoju obszarów wiejskich. Należy pamiętać, że przesunięcie podstawowego terminu skutkuje także przesunięciem ostatecznego terminu składania wniosków oraz w konsekwencji wydłużeniem terminu na wprowadzanie danych do systemu informatycznego Agencji, przeprowadzanie kontroli kompletności oraz kontroli administracyjnych. Co za tym idzie, podejście takie stanowić może zagrożenie dla akceptowanych i wymaganych przez służby Komisji Europejskiej terminów realizacji nie tylko kontroli administracyjnej, ale również kontroli na miejscu, szczególnie w zakresie dywersyfikacji upraw, zasady wzajemnej zgodności, a także pozostałych kontroli na miejscu w ramach płatności bezpośrednich, ONW, płatności rolnośrodowiskowej, płatności rolnośrodowiskowo-klimatycznej oraz płatności ekologicznej. Ponadto ma wpływ na proces typowania do kontroli na miejscu, procedury przetargowe na wykonywanie zadań zleczanych wykonawcom zewnętrznym, zgodnie z prawem zamówień publicznych.

Przedłużony termin składania wniosków o przyznanie płatności skraca więc czas na przeprowadzenie kontroli administracyjnych, które są niezbędne również do realizacji zaliczek na poczet płatności. W przypadku niewyjaśnienia stwierdzonych błędów do dnia naliczania zaliczek, działki obciążone błędami nie są uwzględniane przy ustalaniu powierzchni kwalifikującej się do zaliczek, ze względu na brak zakończonej dla nich kontroli administracyjnej.

Biorąc pod uwagę powyższe, propozycja zmiany terminu składania wniosków o przyznanie płatności powinna być rozpatrywana w szerszym kontekście, jakim jest całokształt wdrażania instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej. Tymczasem należy mieć również na

względnie oczekiwania beneficjentów do jak najszybszej wypłaty środków pomocowych tj. już od 1 grudnia każdego roku.

Ad 3.

Na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisja Europejska wydała decyzję przewidującą zwiększenie poziomu zaliczek na poczet płatności bezpośrednich w Polsce z 50 do 70%. Zwiększenie poziomu zaliczek ma związek z wystąpieniem w Polsce niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Oznacza to, że począwszy od 16 października br. rolnicy w całej Polsce, niezależnie od wielkości gospodarstwa, będą mogli otrzymać zaliczki na poczet płatności bezpośrednich za 2017 r. w zwiększonej wysokości.

Zaliczki będą wypłacane na poczet wszystkich płatności realizowanych w ramach systemu wsparcia bezpośredniego, tj.:

- 1) jednolitej płatności obszarowej,
- 2) płatności za zazielenienie,
- 3) płatności dla młodych rolników,
- 4) płatności dodatkowej,
- 5) płatności do krów,
- 6) płatności do bydła,
- 7) płatności do owiec,
- 8) płatności do kóz,
- 9) płatności do roślin pastewnych,
- 10) płatności do roślin strączkowych na ziarno,
- 11) płatności do buraków cukrowych,
- 12) płatności do ziemniaków skrobiowych,
- 13) płatności do pomidorów,
- 14) płatności do truskawek,
- 15) płatności do chmielu,
- 16) płatności do lnu,
- 17) płatności do konopi włóknistych oraz
- 18) płatności niezwiązanej do tytoniu.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają już prace legislacyjne związane z opracowywaniem stosownego rozporządzenia w sprawie zaliczek na poczet płatności bezpośrednich za 2017 r.

Jednocześnie, odnosząc się do przedstawionego postulatu, pragnę zwrócić uwagę, że – zgodnie z przepisami unijnymi – wypłata płatności bezpośrednich przed 1 grudnia roku złożenia wniosku możliwa jest wyłącznie w formie zaliczek, które nie mogą przekroczyć określonego poziomu (tym samym nie jest możliwa wypłata w formie zaliczek całej kwoty należnego wsparcia). Zatem

realizacja zgłoszonego postulatu spowodowałaby, że rolnicy posiadający gospodarstwa o powierzchni mniejszej niż 10 ha otrzymaliby płatności za 2017 r. nie wcześniej niż 1 grudnia br., podczas gdy pozostałym rolnikom byłyby wypłacane przed tym terminem zaliczki na poczet płatności. Zaproponowane rozwiązanie byłoby zatem niekorzystne dla mniejszych gospodarstw.

Z poważaniem

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel